

Nederlandse archiefinstellingen SAMEN STERK

ACTIVITEITENPLAN 2014

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD	3
VERENIGING	4
LOBBY EN BELANGENBEHARTIGING	6
SECTIE KWALITEITSZORG	9
SECTIE ARCHIEFTOEZICHT	12
PROJECTGROEP COLLECTIEVE PROMOTIE	16
WERKGROEP HRM	18

VOORWOORD

Ondanks de teleurstelling over de afwijzing van de fusie tussen de KVAN en BRAIN door de leden van de KVAN, zetten alle actieve BRAIN-leden ook in 2014 de schouders weer onder een nieuw activiteitenplan. We bouwen gestaag aan kwaliteitszorg in de branche, we investeren in samenwerking en instrumentontwikkeling van en voor onze toezichthouders, we proberen het grote succes van de actie Stuk van het Jaar te evenaren en we blijven onze kennis vermenigvuldigen door deze te delen.

Het belang van een goede lobby blijft ook in 2014 groot. De minister van OCW werkt aan een Erfgoedwet die wellicht consequenties heeft voor onze branche; het auteursrecht blijft een heet hangijzer en ook de gevaren van de Europese Data Protection Regulation zijn nog niet geheel geweken.

BRAIN blijft actief op al deze fronten. Samen staan we sterk.

Marens Engelhard,
Voorzitter BRAIN

VERENIGING

Missie

BRAIN verbindt, versterkt en ondersteunt archiefinstellingen in Nederland, zodat die in staat zijn de maatschappelijke, culturele en informatieve waarde van hun archieven en documentaire collecties optimaal tot hun recht te laten komen. De vereniging schept daarvoor de benodigde voorwaarden door op te treden als lobbyist, dienstverlener, adviseur, platform en 'gilde'.

Taakopvatting

BRAIN komt voort uit en is van de branche. De behoeften van en vraagstukken binnen de branche zijn leidend voor de koers van de vereniging. 'Voor u en met u' is het motto van BRAIN. Dat is deels keuze, deels noodzaak: BRAIN heeft weinig middelen, en moet daarom echt als collectief opereren om dingen voor elkaar te krijgen.

Leden

BRAIN telt per 1/11/2013 72 leden, 6 toehoorders en 4 begunstigers uit alle geledingen van onze gemêleerde branche: grote en kleine instellingen, overheidsarchieven en particuliere archiefbeheerders, bedrijfsarchieven en archiefinspecties.

Organisatie

Het bestuur van BRAIN bestond in 2013 uit Marens Engelhard (voorzitter, Stadsarchief Amsterdam), Alice van Diepen (secretaris, Archief Eemland), Wim Reijnders (penningmeester, Markiezenhof), Allow Frings (lid, Regionaal Archief Gorinchem), Tom van Slooten (lid, Rijckheyt), en Lieuwe Zoodsma (lid, Noord-Hollands Archief).

Rens Frommé bemant het bureau van de vereniging. Margreet Windhorst (Raamwerk advies en tekst) levert gemiddeld twee dagen per maand bestuursondersteuning, met name op het gebied van beleid.

Vormen van samenwerking binnen BRAIN

Statutair kent BRAIN secties/kennisgroepen, die door de ledenvergadering moeten worden ingesteld met het oog op specifieke taken met een permanent karakter. De verdere vormgeving van de samenwerkingsverbanden binnen BRAIN is vrij.

BRAIN kent twee secties: de sectie Kwaliteitszorg en de sectie Inspectie.

De overige organisatorische verbanden hebben de vorm van project- en werkgroepen, al dan niet hangende onder een sectie.

Verder na de mislukte fusie met de KVAN

De ledenvergadering van de KVAN stemde op 16 oktober tegen de voorgenomen fusie van KVAN en BRAIN. BRAIN zal zich het komende jaar moeten beraden of het wenselijk en mogelijk is de gewenste versterking van de vereniging op andere manieren te bewerkstelligen.

LOBBY EN BELANGENBEHARTIGING

De taken van BRAIN op het gebied van lobby en belangenbehartiging worden grotendeels door het bestuur uitgevoerd.

Archief 2020

De Innovatieagenda is, na een lange incubatietijd, dan eindelijk van start gegaan. Onder de naam Archief 2020 gaat de branche de komende vier jaar werken aan de ontwikkeling en implementatie van een toekomstvaste archieffunctie. BRAIN krijgt via Archief 2020 de kans om te werken aan de implementatie en doorontwikkeling van de kwaliteitszorginstrumenten die het de afgelopen jaren heeft ontwikkeld (Handboek Kwaliteit, Quickscan, zelfevaluatie) en werkt mee aan de totstandkoming van een landelijk toetsingskader duurzaam digitaal depot en aan een landelijke handboek werkprocessen voor archiefinstellingen (ook dat laatste met het oog op het e-Depot). Verder fungeren bestuur en bureau van BRAIN gevraagd en ongevraagd als klankbord, meedenker en zonodig kritikaster van het programmteam.

Archiefbestel/Archiefwet/Erfgoedwet

In 2014 zijn er veranderingen te verwachten in het archiefbestel. Het programma Archief 2020 besteedt nadrukkelijk aandacht aan versterking van het bestel. Ook ten aanzien van wetgeving staan er veranderingen op stapel. Het ministerie werkt aan een nieuwe Erfgoedwet, waarin mogelijk ook (delen van) de Archiefwet 1995 wordt opgenomen. Internetconsultatie over het wetsvoorstel wordt verwacht in de zomer van 2014.

In reactie op het advies *Omtgrenzen en verbinden. Naar een nieuw museaal bestel* van de Raad voor Cultuur, sprak het bestuur van BRAIN zich al eerder uit tegen een dergelijke ontwikkeling. Het bestuur zal deze ontwikkeling dan ook nauwlettend en kritisch volgen en daarover gevraagd en ongevraagd input geven aan bestuurders, volksvertegenwoordigers, belanghebbenden, deskundigen en ambtenaren.

EU Data Protection Regulation

De Europese commissie bereidt een verordening voor die burgers verregaande privacybescherming moet bieden. Deze Data Protection Regulation krijgt rechtstreekse kracht van wet in alle lidstaten. De oorspronkelijke ontwerp-verordening had weinig oog voor historisch en wetenschappelijk belang van persoonsgegevens.

BRAIN voert samen met de KVAN een actieve lobby om de verordening aangepast te krijgen. Deze lobbyinspanningen hebben inmiddels al vruchten afgeworpen. Alleen voor particuliere archieven biedt de herziene tekst nog onvoldoende waarborgen. BRAIN blijft daarom actief op dit dossier om ook deze knelpunten op te lossen. We hebben hierover contact met Nederlandse Europarlementariërs, tweedekamerleden en met het ministerie van v&J, dat de onderhandelingen in de Raad van ministers voorbereidt.

Auteursrecht

Naarmate archiefinstellingen meer content op het net zetten, krijgen ze meer te maken met auteursrechtelijke beperkingen en risico's. Langs verschillende wegen en in verschillende samenwerkingsverbanden maakt BRAIN zich sterk voor een aanpassing van de auteurswetgeving voor erfgoedinstellingen die collecties beschikbaarstellen op internet. BRAIN is vertegenwoordigd in de werkgroep *Auteursrecht, cultureel erfgoed en internet* die Kennisland in 2011 heeft opgestart. Voor 2014 staan de volgende onderwerpen op de agenda van dit overleg: onderzoek naar de mogelijkheid van modelcontracten met cbo's en onderzoek of het zinvol is om bij de Nederlandse overheid te gaan lobbyen voor een wettelijke regeling van de *extended collection license*, al dan niet in samenwerking met andere partijen.

Als een erfgoedinstelling een overeenkomst met een collectieve beheerorganisatie zoals LIRA of Pictoright afsluit voor (nog) onbekende of niet door de CBO vertegenwoordigde rechthebbenden, kan de instelling nog steeds aansprakelijk worden gesteld voor het overtreden van de Auteurswet. Er is immers geen toestemming van de rechthebbende verkregen voorafgaand aan publicatie. In een aantal Europese landen is dit probleem opgelost via een wettelijke regeling van extended collective licensing (ECL). Via ECL is de CBO namelijk gerechtigd om de overeenkomst aan te gaan voor niet vertegenwoordigde rechthebbenden. In Nederland bestaat nog geen wettelijke basis voor ECL. Erfgoedinstellingen achten dit een onwenselijke situatie. Een wettelijke verankering van ECL zou de (aansprakelijkheid voor) inbreuken opheffen en erfgoedinstellingen de gewenste rechtszekerheid bieden.

Vertegenwoordigingen

BRAIN is ook in 2014 als belangenbehartiger en spreekbuis van het veld vertegenwoordigd in diverse adviescommissies en actief in diverse samenwerkingsverbanden:

- Wim Reijnders heeft zitting in de archiefcommissie vng;
- BRAIN is, meestal in de personen van Marens Engelhard en Alice van Diepen, verte-

genwoordigd in het Programmaberaad van Archief 2020;

- Jan van der Meer, voormalig bestuurslid heeft zitting in de werkgroep Auteursrecht van Kennisland;
- BRAIN is lid van Kunsten '92; Marens vertegenwoordigt BRAIN daarin;
- Marens Engelhard heeft zitting in “Werkveldcommissie Platform Archiefonderwijs en onderzoek”.

SECTIE KWALITEITSZORG

Doel en samenstelling

Een gezonde branche neemt de kwaliteit van het eigen functioneren serieus. Kwaliteitszorg is daarom, ook als 'erfstuk' van taakvoorgangers DIVA en Erfgoed Nederland, een belangrijk speerpunt van BRAIN. De afgelopen jaren legden we de fundamenten voor een kwaliteitszorgsysteem voor archiefinstellingen: de Servicenormen, de Kwaliteitsmonitor als instrument om te meten in hoeverre we daaraan voldoen en het Handboek Kwaliteit en bijbehorende Quickscan die instellingen houvast geeft bij het planmatig verbeteren van de kwaliteit van hun functioneren.

De sectie bestaat in principe uit alle met kwaliteitszorg belaste medewerkers van de leden van BRAIN. Een kerngroep pakt de operationele zaken van de sectie op: het organiseren van themadagen, financiën, de vertegenwoordiging in gremia en het opstellen van de begroting en het jaarprogramma. De kerngroep is ook aanspreekpunt voor de werkgroepen die binnen de sectie (kunnen) functioneren.

De kerngroep bestaat uit Ariela Netiv (Erfgoed Leiden e.o., voorzitter) Martin Jochems (gemeentearchief Apeldoorn), Joss Hopstaken (gemeentearchief Roosendaal), Anette de Lange (gemeentearchief Gemert-Bakel), Mieke Schaap (gemeentearchief Zaanstad), Hella Timmermans (Regionaal Archief Nijmegen) en Johan van Langen (Nationaal Archief).

Audit Zelfevaluatie Archiefinstellingen

In 2014 wil de sectie samen met de instellingen aan de slag met de resultaten van de in 2013 uitgevoerde zelfevaluaties. Archieven krijgen professionele ondersteuning in het selecteren van die onderwerpen uit de Quickscan, die men wil verbeteren. Een externe begeleider (auditor) brengt een bezoek aan individuele archieven, en voert (afzonderlijke) gesprekken met leidinggevenden en medewerkers. Zo'n auditor kijkt met een frisse blik naar de uitkomsten van de Quickscan en begeleidt archieven in door hun zelf voorgestelde verbeteringen in de organisatie. Een goedkoper alternatief is ondersteuning op afstand. Archieven schrijven dan zelf verbetervoorstellen, die op afstand worden beoordeeld door een externe partij. De analyse van de individuele en collectieve resultaten van de zelfevaluatie vormt steeds de input voor de verbetercyclus. Voor dit traject zal ondersteuning worden aangevraagd bij Archief 2020.

Ontwikkeling instrument Archieven in Cijfers

Het project *Archieven in Cijfers* houdt in dat archiefdiensten hun cijfers met elkaar kunnen vergelijken. Het vergelijken van cijfers door de verschillende archiefdiensten is niet nieuw; in 2005 is dit al gedaan door DIVA. Omdat DIVA opging in Erfgoed Nederland en deze organisatie uiteindelijk werd opgeheven, heeft dit project geen vervolg gekregen. Ook zijn er verschillende instanties (DEN, kennisland etc.) bezig met het verzamelen van cijfers. Deze zijn echter gericht op specifieke taken van de archiefinstellingen, zoals digitalisering of inspectie. De sectie Kwaliteitszorg wil graag een overkoepelende vragenlijst maken die alle terreinen beslaat.

Om op strategisch niveau beleid te kunnen bepalen, een organisatie goed te sturen en verantwoording af te kunnen leggen, zijn betrouwbare cijfers nodig over uitgangspositie, de inzet van middelen en prestaties van een organisatie. De sectie wil daarom vooraf twee vragen beantwoorden:

1. Waarop wil men bestuurlijk de sector sturen?
2. Welke management informatie is bruikbaar om een archiefinstelling te leiden?

Vervolgens zal de sectie onderwerpen bepalen en cijfers gaan standaardiseren in een lijst. Zo mogelijk wordt de enquête digitaal op de site van BRAIN via een inlogcode aangeboden. De cijfers die hier uitkomen, geven een beeld van de omvang, stand van ontwikkeling, inspanningen en productie van archiefinstellingen en kunnen gebruikt worden voor benchmark, interne en externe verantwoording, onderbouwing van beleid en verbetering van prestaties.

De Kwaliteitsmonitor, de Quick Scan en Archieven in Cijfers samen geven archiefinstellingen houvast bij het bepalen van hun koers.

Draagvlak voor kwaliteitszorg archiefinstellingen

Voor ontwikkeling, toepassing en onderhoud van kwaliteitsinstrumenten is draagvlak nodig van het archiefveld. De werkgroep wil dit bereiken door archiefinstellingen zoveel mogelijk te betrekken bij de ontwikkeling hiervan. Daartoe organiseert de sectie studiedagen en bijeenkomsten.

3 februari 2014 organiseert de sectie een studiedag met workshops, gericht op de twee speerpunten van de sectie. In de ene workshop komt het vervolg van de zelfevaluatie aan de orde, en in de andere worden mogelijke onderwerpen voor Archieven in Cijfers geïnterpreteerd.

In de zomer staat een expertmeeting archieven in cijfers in de planning, waarin de vragen voor het archieven in cijfers instrument worden vastgesteld.

Om het gebruik van de ontwikkelde instrumenten te bevorderen, is promotie onder archiefinstellingen noodzakelijk. De sectie zorgt daarom op gezette tijden voor artikelen in het Archievenblad of andere vakbladen, *posts* op BREED, berichten op www.archief-brain.nl, flyers, posters, links naar landelijke sites, enz.

SECTIE ARCHIEFTOEZICHT

De sectie Inspectie heeft besloten dat deze naam de lading niet goed dekt en draagt daarom vanaf 2014 de naam sectie Archieftoezicht.

Doel

Doelstelling van de sectie archieftoezicht voor de komende jaren is definitie, afbakening en ontwikkeling van het archieftoezicht als vakdiscipline, met een stevig oog op de transitie naar het digitale archieftijdperk en alle veranderingen die dat met zich meebrengt.

Samenstelling

De sectie bestaat in principe uit alle met toezicht belaste medewerkers van de leden van BRAIN. In de praktijk zijn dit alle benoemde archivariissen, degenen die namens hen toezicht uitoefenen en degenen die toezicht uitoefenen in het kader van Interbestuurlijk Toezicht.

Kerngroep

Een kerngroep pakt de beleidsmatige en operationele zaken van de sectie op: het organiseren van themadagen, financiën, de vertegenwoordiging in gremia en het opstellen van de begroting en het jaarprogramma. De kerngroep is ook aanspreekpunt voor de werkgroepen binnen de sectie. De kerngroep bestaat uit: Irmgard Broos (Provincies Utrecht en Flevoland), Allow Frings (Regionaal Archief Gorinchem, voorzitter), Arnoud Glaudemans (Streekarchief Gooi en Vechtstreek) en Jeanine Nolen (Streekarchief Rijnlants-Midden).

Werkgroepen

In 2014 zijn de volgende werkgroepen binnen de sectie actief:

- 1 WERKGROEP PROFESSIONALISERING ARCHIEFTOEZICHT — Deze werkgroep, voorheen bekend als de werkgroep kwaliteitsmodel, heeft als taak de ontwikkeling en bestendiging van methoden, technieken en middelen voor archieftoezicht en daar waar wenselijk ook in relatie tot het onderwijs. De werkgroep bestaat uit Annemieke Adema, Arnoud Glaudemans, Frans Smits, Jan Beens, Jeroen van Os, Marius Jansen en Peter Diebels.
- 2 WERKGROEP VORMGEVING TOEZICHT NIEUWE STIJL — De werkgroep gaat, in vervolg op zijn eerste advies over de veranderingen in het horizontale archieftoezicht, vervolgonderzoeken doen waarbij eveneens de onderwerpen Interbestuurlijk toezicht en de

Erfgoedinspectie meegenomen worden. De werkgroep bestaat uit Allow Frings, Dick Bunschoek, Fred Schoonheim, Jeroen van Oss, Maarten Schenk en Wilma Kool.

3 WERKGROEP BEHEER E-FORMULIER KPI — De sectie Archieftoezicht heeft de verantwoordelijkheid op zich genomen voor het actueel houden en beheren van het e-formulier archief-KPI's. Dit gebeurt in nauw overleg met de vng. De opmerkingen uit het veld over mogelijke verbetering worden continue verzameld en periodiek verwerkt. Hierbij zal eveneens afstemming met IPO- en IBT-instrumenten plaatsvinden. Het e-formulier wordt beschikbaar gesteld via de website van BRAIN. De verbetering van de gebruikersvriendelijkheid van het e-formulier zal een nadrukkelijk aandachtspunt zijn. Hiervoor zal externe deskundigheid worden ingehuurd.

4 WERKGROEP ARCHIEFMODELLEN — Deze werkgroep houdt zich bezig met het actualiseren en onderhouden van de modellen archiefverordening en besluit informatiebeheer. Het beheer zal in samenwerking met LOPAI en EGI gebeuren. De werkgroep is in oprichting.

Samenwerken en kennisdelen

Aangezien de beroepsgroep niet groot is, de veranderingen snel gaan en actuele kennis van zaken niet dik gezaaid, is nauwe samenwerking met verwante gremia (EGI, LOPAI, sectie Kwaliteitszorg) een must. Alle toezichthouders in het archiefveld hebben te maken met dezelfde ontwikkelingen binnen het vakgebied. Tegelijkertijd hebben zij te maken met verschillende bevoegdheden en rollen van het archieftoezicht. Juist vanuit deze verschillende toezichtsrollen is delen van kennis, expertise en afstemmen van toezichtsinstrumenten belangrijk. Daarbij is de inbreng van de individuele archivariissen en archiefinspecteurs hard nodig.

Kennisdeling

De vernieuwde BRAIN-website wordt gebruikt voor beschikbaarstelling van instrumenten voor informatiebeheer en voor archieftoezicht (kwaliteitsmodel met instrumenten).

Voor discussie, lopende kennisuitwisseling etc. worden PLEIO-groepen, archief 2.0 en BREED ingezet.

Bijeenkomsten sectie Archieftoezicht

De sectie organiseert in 2014 een voorjaars- en najaarsvergadering over actuele onderwerpen en specifieke toezichtthema's. De voorjaarsbijeenkomst zal een communicatieworkshop zijn; het thema van de najaarsbijeenkomst staat nog niet vast. De bijeenkomsten vinden plaats op de eerste maandag van april en oktober.

Externe bijeenkomsten

Vertegenwoordigers van de sectie Archieftoezicht nemen regelmatig deel aan overleg over archieftoezicht of (digitaal) archiefbeheer. Structureel is de sectie Archieftoezicht vertegenwoordigd in de Commissie Archieven van de VNG, het LOPAI en in de Bouwcommissie.

Archief 2020 / project 'Handreiking en normering inrichting digitaal archiefbeheer'

Dit project maakt onderdeel uit van het *Programma Archief2020* en heeft als op te leveren eindproducten een stappenplan voor de zorgdrager m.b.t de inrichting van digitaal archiefbeheer en een checklist voor de toezichthouder. Als basis hiervoor dienen de twee bestaande producten *Eisen duurzaam digitaal depot* (ED3) en *Referentiekader Opbouw digitaal informatiebeheer* (RODIN). De sectie Archieftoezicht zal samen met LOPAI en EGI vertegenwoordigd zijn in de projectgroep, evenals vertegenwoordigers van alle archiefvormende overheden.

Professionalisering van het archieftoezicht

Complementeren van en communiceren over procesmodel en instrumenten

In de afgelopen jaren is er met de ontwikkeling van het procesmodel voor archieftoezicht een basis gelegd voor de professionalisering van de toezichtsfunctie.

In 2014 gaat de sectie door met verzamelen, actueel houden, completeren en beschikbaar stellen van het procesmodel en de bijbehorende instrumenten (via onder meer de website van BRAIN). Over de vorderingen zal regelmatig gecommuniceerd worden. Einddoel is een digitaal Handboek Archieftoezicht dat complementair moet zijn aan het handboek kwaliteitszorg van BRAIN – dat zich primair op de dienstverleningstaak richt. Naar buiten toe kan dit handboek nuttig zijn om archiefinstellingen en archivariissen in hun rol als toezichthouders te positioneren ten opzichte van aanpalende disciplines zoals information governance, controlling en auditing.

Contacten met onderwijs- en cursusaanbieders

Onderwijs- en cursusaanbieders tonen belangstelling voor de instrumenten en modellen die de sectie heeft ontwikkeld. Met het oog op kennisdeling en professionalisering zal de kerngroep deze contacten in samenwerking met de werkgroep professionalisering onderhouden.

Leergang Operational auditing in samenwerking met de Haagse Hogeschool

Eind 2014 beziet de sectie of er voldoende animo is voor een derde ronde van deze gewaardeerde opleiding.

Overige speerpunten 2014

Verbreding sectie

De kerngroep wil de sectie vergroten en ervoor zorgen dat deze een afspiegeling wordt van het totale toezichtsveld te weten, gemeente, provincie en rijk. De gemeentelijke component is binnen de sectie goed vertegenwoordigd. Door continuering van het intensiveren van de contacten met EGI en LOPAI denkt de kerngroep de gewenste verbreding te bereiken.

Praktische richtlijnen voor omgang met het probleem van inktvraat aan de registers van de Burgerlijke Stand

Het bestuurlijk overleg over wie het probleem van inktvraat oplost en wie ervoor betaalt, ligt al enige tijd stil. Gemeenten zullen het probleem zelf op moeten lossen. Daarvoor is een praktische handreiking nuttig. Daartoe is het voornemen een tijdelijke werkgroep in te stellen, die in nauw overleg met de NVVB en zo mogelijk de VNG een dergelijke handreiking opstelt.

PROJECTGROEP COLLECTIEVE PROMOTIE

Doel en samenstelling

BRAIN werkt aan een collectieve communicatiestrategie met bijbehorende tools om nieuw publiek te genereren voor de archiefinstellingen en hun collecties.

De strategie is erop gericht mensen te vertellen dat het *bun* geschiedenis is die in de archieven is vastgelegd, dat de verhalen van *bun* familie, *bun* straat, *bun* stad, liggen te wachten om ontdekt te worden. BRAIN introduceerde de merknaam DNA (De Nederlandse Archieven). De belangrijkste doelstelling is de Nederlandse Archieven bekender te maken bij een BREED publiek.

De projectgroep bestaat uit Jan van der Meer (Rabobank Nederland), Rob van de Laar (Stadsarchief 's-Hertogenbosch), en Lieuwe Zoodsma (Noord-Hollands Archief). Versterking is wenselijk om een aantal opengevallen plaatsen op te vullen en het werk goed te kunnen verdelen.

De werkgroep *Stuk van het jaar* bestaat uit Jan van der Meer (Rabobank Nederland), Jojanneke van Zandwijk (RA Tilburg), Margot America (BHC), Vanessa Jolink (RA Gemert-Bakel) en Coretta Wijbrans (SA Midden Holland).

Doorontwikkeling OnSDNA.nl

In 2014 zal de (eenvoudige) opzet van OnSDNA.nl worden doorontwikkeld en verbeterd.

Voordat we daar gerichte stappen op kunnen ondernemen, moeten we ons fundamenteel bezinnen op doel en doelgroep: moet OnSDNA.nl primair een promotie- en informatietool zijn voor nieuwe doelgroepen die nog niet bekend zijn met archieven, of moet de site zich meer ontwikkelen tot een product-/servicekanaal. In de eerste maanden van 2014 worden hier enkele gesprekken over georganiseerd. Op basis van de resultaten daarvan worden nadere plannen uitgewerkt.

Belangrijke randvoorwaarde is sowieso dat de doorontwikkeling een goede structurele oplossing voor biedt voor het contentmanagement van OnSDNA. De website functioneert momenteel niet op alle vlakken handig aan de 'achterkant'. De belangrijkste oorzaak daarvan is het feit dat de site relatief goedkoop gebouwd is in een gratis content management systeem, dat in zijn standaard vorm zijn beperkingen kent. Het gevolg is dat de redactie veel tijd kwijt is aan het bijhouden van de site. Dat laatste wordt nog eens

versterkt door het feit dat maar een klein deel van de leden van BRAIN actief regelmatig nieuws deelt.

Stuk van het jaar

De online verkiezing *Stuk van het Jaar* is een groot succes geworden. De projectgroep evalueert het project op korte termijn, samen met haar partners en met het archiefveld. Zeker is dat het voor herhaling vatbaar is. Of het een jaarlijks evenement moet worden, is op voorhand nog niet gezegd.

WERKGROEP HRM

Doel en samenstelling

De werkgroep HRM werkt aan een beleidsvisie voor deskundigheidsbevordering, leerstrategieën en competentieontwikkeling voor de archiefbranche.

De werkgroep bestaat uit Ella Kok-Majewska (RAR), Bert de Vries (HCO) en Sigfried Janzing (SAMH).

Voortschrijdend inzicht

Met enige vertraging gaat de werkgroep HRM in 2014 richting het einddoel, na een aanloop van veel discussiëren en reflecteren over kleine en grote ontwikkelingen binnen en buiten de archiefbranche en het archiefvak.

De werkgroep levert voorjaar 2014 als eerste product een film af. Daarin komen uiteenlopende mensen uit uiteenlopende organisaties en disciplines aan het woord over hoe er binnen hun omgeving, organisatie, veld, geleerd wordt. De interviews met Fokke Wijnstra (oprichter Finext, netwerkorganisatie in de financiële dienstverlening), Guurtje Wolters (sectiehoofd informatiediensten van de Nederlandse Bank), Rienk van den Berg (Kamer van Koophandel, vestiging Gouda), Pieter Spinder (oprichter Knowmads, een onorthodoxe business school), Riemer Knoop en Els van den Bent (Reinwardt Academie), Marens Engelhard (Stadsarchief Amsterdam), Willem van den Berg (gemeentesecretaris Gemeente Heemstede) leidden niet alleen tot een inspirerende film, maar ook tot een andere kijk van de werkgroep op de vervolgaanpak. De analyses en discussies over de maatschappelijke trends alsmede de reflectie met de klankbordgroep (bestaande uit Theo Thomassen, Els van den Bent en Geert-Jan van Bussel) hebben hetzelfde effect gehad.

Belangrijkste tussentijdse conclusie is, dat de ontwikkelingen in en rondom de archiefsector veel en veelvormig zijn, snel gaan en door de verschillende aard en posities van archiefinstellingen bovendien niet overal hetzelfde uitpakken. Het formuleren van branchebrede competentieprofielen, leerstrategieën en opleidingsplannen is daarom weinig zinvol. Het gaat er vooral om dat instellingen en hun medewerkers in staat zijn om flexibel en adequaat te reageren op ontwikkelingen, op kansen die zich voordoen, op wegen die afgesloten raken. De basiscompetentie voor iedere medewerker van iedere archiefinstelling nu en in de toekomst is de competentie om te veranderen. Daarom test de werkgroep in 2014 de vraag centraal hoe individuele archiefprofessionals hun eigen

leerproces vormgeven en welke bijdrage hun werkgevers daaraan kunnen leveren.

Deelproducten en planning

Het aanvankelijke plan om na de analyse van maatschappelijke trends de opleidingsbehoefte van het veld en het opleidingsaanbod te onderzoeken is gewijzigd.

Wat gaan we wel doen? Na en op basis van het in kaart brengen van de trends in samenleving en branche en de filmische verbeelding van visies op leren en leervormen, gaan we een *leermanifest* schrijven voor de archivaris. Trendanalyse, film en manifest geven voeding aan een serie van prikkelende gesprekken over leren en werken, werkend leren en lerend werken, die de leden van de werkgroep gaan voeren bij en met leden van BRAIN.

Samenvattend zijn de deelproducten die de werkgroep in 2014 oplevert:

- Trendanalyse;
- Documentaire over leervormen;
- Leermanifest voor de archivaris;
- Gesprekken bij en met leden.

Wij ronden de onderzoeksfase (trends, leervormen, manifest) af in de eerste helft van 2014. Het is de bedoeling dat de gesprekkenserie een aftrap krijgt op de kvAN-dagen 2014.

